

Urdd Gobaith Cymru

08—09

Adroddiad Blynyddol
Annual Report

urdd.org

Llywydd yr Urdd Sara Gwilym Thomas

Am flwyddyn ddiddorol!

Pan dderbynias y gwahoddiad i fod yn Llywydd ar fudiad ieuencid mwyaf Cymru prin iawn y gallwn fod wedi rhagweld yr ystod o weithgareddau fyddai'n fy niddanu, fy ysbrydoli a'm cyfareddu dros y flwyddyn i ddod.

Ond os dewis uchafbwyntiau, dyma ni. Yn ystod y flwyddyn ddiwethaf, ces gyfle i ddechrau gwaith ar brosiect i bontio ysgolion led led Cymru. Y cyntaf o'r rheiny oedd yr ysgol rwy'n dysgu ynddi sef Gwaun y Nant y Barri ac Ysgol Gymraeg Aberystwyth. Wrth gwrs mae'r Urdd, trwy ein gweithgaredd gwersyll, rhanbarthol ac Eisteddfodol, yn gwneud mwy nag unrhyw fudiad cenedlaethol arall i fagu cyfeillgarwch a dealltwriaeth rhwng disgyblion, ysgolion a chymunedau ieuencid Cymru, ond rwy'n mawr obeithio y bydd pontio mwy ffurfiol rhwng ysgolion yn cyfoethogi'r berthynas honno ymhellach.

Roedd yn bleser hefyd chwarae rhan yn seremoni lansio arddangosfa wych iawn yn olrhain hanes yr Urdd yn Sain Ffagan ym mis Mai. Llwyfan cenedlaethol i stori mudiad byw a fyddai ar un wedd falle yn

ffeindio cartref mewn amgueddfa efallai ychydig yn chwithig! Serch hynny, roedd y gydnabyddiaeth o'i gyfraniad unigryw i ddiwylliant a chenedligrwydd Cymreig yn wledd i'r llygad.

A phenllanw'r flwyddyn? Heb os, Eisteddfod Bae Caerdydd. Hoffwn ddiolch yma i'r fim cyfan a'r fintai gref o wirfoddolwyr a wnaeth yr Eisteddfod - sydd wastad yn her drefniadol - yn llwyddiant mor ysgubol. Fel merch o'r ddinas, fydda i byth yn digoni ar glywed y Gymraeg yn fyw ac effro yn y strydoedd, yng Nghanolfan Mileniwm Cymru, Ceir Forforwyn, Stryd Bute, y Senedd a chanol y ddinas.

Braint fu Llywyddu'r mudiad dros y flwyddyn ddiwethaf, a mwy o fraint fyth yw gwybod bod yr Urdd, fu'n ganolog i'm magwraeth innau fel plentyn ac yn ferch ifanc, bellach yn ganolog i'm datblygiad fel athrawes! Hir oes i'r Urdd!

Urdd President Sara Gwilym Thomas

What an interesting year it's been!

When I accepted the invitation to become President of the largest youth organisation in Wales, I could scarcely have foreseen the range of activities that would entertain, inspire and fascinate me over the coming year.

But, if I am to select some highlights, here they are. During the last year, I had an opportunity to start working on a project to create links between schools across Wales. The first of those was between Ysgol Gwaun y Nant, where I teach and Ysgol Gymraeg Aberystwyth. Of course the Urdd, through the residential centres, regional and Eisteddfod activities do more than any other national organisation to develop friendship and understanding between pupils, schools and youth communities in Wales, but I sincerely hope that the more formal bridge-building between schools will further enrich that relationship.

It was a great pleasure for me to take part in the ceremony to launch an excellent exhibition outlining the history of the Urdd at St.Fagans in May. A national stage for the story of a living organisation that would, in one way,

possibly, find it rather strange to be given a home in a museum! However, the acknowledgement of its unique contribution to Welsh culture and identity was truly eye-catching.

And the highlight of the year? Without a doubt, the Cardiff Bay Eisteddfod. I would like to thank the entire team and the strong band of volunteers who made the Eisteddfod – that is always an organisational challenge – such a sweeping success. As a city girl myself, I can never hear enough of the Welsh language alive and kicking on the streets, in the Wales Millennium Centre, Mermaid Quay, Bute Street, the Senedd and the city centre.

It has been an honour to be President of the organisation over the last year, and an even greater privilege to know that the Urdd, central to my own upbringing as a child and young girl, is now central to my development as a teacher! Long live the Urdd!

Adroddiad y Cadeirydd Carol Davies

Blwyddyn arall, adroddiad arall.
Mae amser yn hedfan pan
ry'ch chi'n cael amser da!

Mae bwrlwm a gweithgareddau
blwyddyn arall wedi gwibio heibio - yn
Eisteddfodau, chwaraeon, cyfnodau
yn y gweryslyoedd, gwyliau tramor,
pwyllgorau, teithiau, ymweliadau,
darllen cylchgronau, gwaith dyngarol,
fforymau ieuenctid, theatr genedlaethol,
gigs, Cogurdd... Mae'r rhestr o'r hyn
sydd ym mywydau plant a phobl ifanc
yn ddiwedd. Mae'r Urdd yn rhoi
cyfleoedd di-ri - ac mae cyfraniad
gwirfoddolwyr yn hanfodol i gynnis
y profiadau euraidd yma. Diolch
twymgalon i'n holl wirfoddolwyr.

Beth oedd uchafbwynt 2008 – 2009?
Gweld Mickey Mouse ar lwyfan Canolfan
Mileniwm Cymru yn agor Eisteddfod
Bae Caerdydd - gwefreiddiol! Mi fydd
yr atgof yma yn aros yn y cof am byth.
Pam na ddylai plant Cymru gofleidio
cymeriad byd-eang yn y Gymraeg?

A beth am flwyddyn nesaf? Fel un sy'n
byw yng Ngheredigion, fe fydd cynnwrf
yr Eisteddfod yn un o'r uchafbwyntiau,
ond heb ymdrechion staff y mudiad,
heb ein pobol ifanc dawnus a heb
wirfoddolwyr ymroddedig byddai'n
amhosib gweithredu - felly diolch i bawb.

Adroddiad y Prif Weithredwr Efa Gruffudd Jones

Pleser o'r mwyaf yw cyflwyno'r adroddiad hwn, sy'n gofnod o flwyddyn arall gyffrous.

Mae'r Urdd yn fudiad sy'n llawn bwrlwm a gweithgaredd, a bu staff a gwirfoddolwyr fel ei gilydd yn cydweithio'n llawen i sicrhau fod plant a phobl ifanc yn cael profiadau heb eu hail.

Trwy bopeth yr ydym yn awyddus i sicrhau fod y Gymraeg yn iaith fyw ac apelgar. Yr ydym yn gobeithio ein bod wedi gwneud hynny eleni trwy ein hamryfal gynlluniau.

Un o'r pethau pwysicaf allwn ei wneud yw gwella hyder a sgiliau yn y Gymraeg er mwyn sicrhau ei bod yn cael ei defnyddio'n gwbl naturiol.

Gwnawn hyn drwy ein cylchgronau, ein gweithgareddau chwaraeon, ein gwrsyloedd, ein heisteddfodau a'n gwaith cymunedol.

Eleni gwelsom sefydlu cynllun newydd a fydd yn canolbwyntio ar wella sgiliau pobl ifanc mewn sefyllfaoedd y tu allan i'r ystafell ddosbarth, sef cynllun 'Llwybrau i'r Brig' sy'n cael ei ran-ariannu o Gronfeydd Cymdeithasol Ewropeaidd, sydd wedi caniatáu i ni gyflogi 16 aelod o staff ychwanegol. Edrychwn ymlaen yn fawr at weld canlyniadau'r prosiect dros y blynyddoedd nesaf.

Sefydlwyd hefyd Adran Chwaraeon ar wahân, gyda'n gweithgareddau a'n cystadlaethau chwaraeon yn parhau i gynyddu yn eu poblogrwydd. Bydd hyn yn cynorthwyo i sicrhau fod y Gymraeg yn iaith chwarae i blant a phobl ifanc.

Fy mraint arbennig i yw diolch i wirfoddolwyr, cefnogwyr a staff yr Urdd am eu holl ymdrechion a llwyddiannau dros y flwyddyn ddiwethaf.

Diolch i bawb.

efa@urdd.org
01970 613100

urdd.org

Adroddiad y Trysorydd Rheon Tomos

Fe gynyddodd trosiant y mudiad i ychydig dros £7.5m yn ystod y flwyddyn a aeth heibio, hyn yn adlewyrchu twf o 3.3% ers 2007/08. Gwelwyd cynnydd pellach mewn incwm o'r canolfannau preswyl, hyn yn adlewyrchu eu pwysigrwydd i ni fel mudiad gan eu bod yn denu bron i hanner ein trosiant. Bu i Eisteddfod 2008 gyfarfod â chostau llwyfannu'r wyl gan adael gweddill bychan. Roedd yna hefyd dwf mewn cymynroddion a thanysgrifiadau eto'r llynedd ac mae'r gefnogaeth yma yn hynod werthfawr i ddatblygiad y mudiad. Llauer o ddiolch i bawb a gyfrannodd.

Mae'r Bwrdd Busnes yn gyfrifol am adolygu gwariant a chyllidebau'r mudiad mewn cydweithrediad â'r fîm rheoli. Ein nod ar ddechrau'r flwyddyn oedd gwneud gweddill o oddeutu £180,000 yn y flwyddyn, hyn er mwyn sicrhau arian wrth gefn i fuddsoddi mewn cynlluniau'r dyfodol. Dwi'n falch o fedru adrodd fod y targed (a mwy) wedi ei gyflawni, hyn drwy ymdrech lew a monitro cyson ar ran y swyddogion. Fel Cadeirydd y Bwrdd Busnes rwyf eisoes wedi eu llongyfarch ar ran pawb.

Er y newydd da yma, oherwydd bod gwerth ein buddsoddiadau wedi gostwng yn ystod y flwyddyn, hyn yn adlewyrchu perfformiad y marchnadoedd arian, fe fu gostyngiad o £58,000

yn lefel ein cronfeydd ers 31 Mawrth 2008. Mae'n amlwg fod hyn yn bryder i ni fel mudiad ond ymddengys fod y rhod wedi troi ychydig yn y chwe mis diwethaf oherwydd mae cynnydd o dros 20% bellach yn eu gwerth. Fe fyddwn yn cadw llygad barcud ar sefyllfa'r buddsoddiadau, ac yn wir effeithiau eraill yr hinsawdd economaidd anodd sydd ohoni, er mwyn ein galluogi i fedru sicrhau gwelliannau mewn sawl maes.

Fe welwyd gwariant cyfalaf o dros £400,000 llynedd, yn bennaf ar Ganolfan Ferlofa newydd yn Llangrannog ac adnewyddu Bloc y Berwyn yng Nglanllyn. Mae'r Bwrdd Busnes hefyd wedi dechrau'r broses o osod cynlluniau adnewyddu a chynnal a chadw hir dymor ar gyfer ein hasedau. Fe fydd angen buddsoddi helaeth mewn sawl lle ond hyderwn y bydd gweledigaeth glir yn ein galluogi i gyflawni'r amcanion hyn.

Mae 2009/10 yn mynd i fod yn flwyddyn brysur arall yn enwedig gan i ni fod yn llwyddiannus yn denu incwm Ewropeaidd i ehangu ein gweithgarwch ar draws Cymru. Gyda seiliau ariannol cadarn yn eu lle gallwn wynebu'r her newydd yma gyda hyder.

Chair's Report Carol Davies

Another year, another report. Time flies when you're having fun!

The excitement and activities of another year have flown past – Eisteddfodau, sports, holidays at the residential centres, visits abroad, committees, trips, reading magazines, humanitarian work, youth forums, national theatre, gigs, Cogurdd... The list of experiences available to children and young people is endless. The Urdd offers innumerable opportunities – and the contribution of volunteers is vital in offering these golden experiences. Heartfelt thanks to all our volunteers.

What was the highlight of 2008 – 2009? Seeing Mickey Mouse on the Wales Millennium Centre stage opening the Cardiff Bay Eisteddfod - absolutely thrilling! This memory will stay in my mind forever. Why shouldn't the children of Wales take this world-famous character into their hearts through the medium of Welsh?

What about next year? As I live in Ceredigion, the excitement of the Eisteddfod will be one of the highlights, but without the efforts of the organisation's staff, without our talented young people and without committed volunteers it would be an impossible act – thank you all very much.

Chief Executive's Report Efa Gruffudd Jones

It gives me great pleasure to present this report, which is a record of another exciting year.

The Urdd is an organisation full of vivacity and activity, where staff and volunteers work well together to ensure children and young people have unparalleled experiences.

Throughout our work our aim is to ensure that the Welsh language is a living and appealing language. We hope this has been achieved this year through our various activities.

One of the most important things we can do is improve confidence and skills in the Welsh language to ensure it is used naturally.

We do this through our magazines, our sporting activities, our residential centres, our eisteddfodau and our community work.

This year saw a new scheme established that will concentrate on improving young people's skills in situations outside the classroom. The *Llwybrau i'r Brig* (Routes to the Summit) scheme, partly funded by European Social Funds, has enabled us to employ 16 additional members of staff. We look forward to seeing the project's results over the coming years.

With our sporting activities and competitions continuing to increase in popularity, a separate Sport Department has been established. This will help ensure that Welsh is the language of play for children and young people.

It is a great honour for me to thank volunteers, supporters and staff of the Urdd for all their efforts and successes over the last year.

Thank you all.

efa@urdd.org
01970 613100

urdd.org

Treasurer's Report Rheon Tomos

The organisation's turnover increased to slightly over £7.5m during the last year, reflecting growth of 3.3% since 2007/08. A further increase was seen in the income from the residential centres, reflecting their importance to us as an organisation as they attract almost half our turnover. The 2008 Eisteddfod met the cost of staging the festival, leaving a small surplus. There was also an increase in bequests and subscriptions last year, and this support is very valuable to the development of the organisation.

The Business Board is responsible for reviewing the organisation's expenditure and budgets in co-operation with the management team. Our aim at the beginning of the year was to make a surplus of approximately £180,000 during the year, in order to ensure money in reserve to invest in schemes for the future. I am pleased to be able to report that the target was reached (and more) through concerted efforts and regular monitoring on the part of the officers. As Chairperson of the Business Board I have already congratulated the officers on behalf of the Board.

Despite this good news, due to the fall in the value of our investments during the year, reflecting the performance of the financial markets, the level of our funds have fallen by £58,000 since 31 March 2008. This is obviously a concern to us as an organisation, but it appears the wheel has turned slightly over the last six months resulting in an increase of 20% in their value. We will keep a close eye on the investments situation, and indeed the other effects of the current difficult economic climate, in order to enable us to secure improvements in a number of areas.

Last year saw capital expenditure of over £400,000, mainly on a new Equestrian Centre at Llangrannog and renovation of the Berwyn accommodation block at Glan-llyn. The Business Board has also commenced the process of setting down long-term renovation and maintenance plans for our assets. Extensive investment will be needed in a number of locations, but we are confident that a clear vision will enable us to achieve these objectives.

2009/10 is going to be another busy year as we have been successful in attracting European income to expand our activities across Wales. With robust financial foundations in place we can face this new challenge with confidence.

Gweithgareddau Hamdden, Addysgol a Chelfyddydol

Cafodd 49,950 o aelodau gyfle i ymuno mewn rhaglen o weithgareddau a chystadlaethau amrywiol.

Cafwyd cytundeb i weithio mewn partneriaeth ag Adran Ieuencid y Cynulliad ar brosiect sy'n cael ei ran-ariannu gan Gronfa Gymdeithasol Ewrop, sef 'Llwybrau i'r Brig'. Mae 16 o staff newydd yn gweithio mewn 15 o awdurdodau lleol Cymru oddi fewn i ardaloedd Cydgyfeiriant. Byddant yn cynnig cyfleoedd ac achrediau i aelodau 11-19 oed.

Ariannwyd Hwyl yr Haf, prosiect ar y cyd gyda Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru trwy gronfa waddol y Gemau Olympaidd. Cafodd dros 4,000 o aelodau cynradd y cyfle i ymuno mewn deuddydd o weithgareddau chwaraeon a chelfyddydol.

Uchafbwynt ein partneriaeth gyda Menter Patagonia eleni oedd taith 24 o aelodau i gynorthwyo gyda datblygu'r Gymraeg ymysg ieuencid y Wladfa.

Mae'r Gronfa Loteri Fawr wedi ariannu prosiect tair blynedd gwaith ieuencid ym Merthyr lle bydd pobl ifanc 11-19 oed yn elwa o waith datblygu cyfleoedd a gweithgareddau yn yr ardal. Bu parhad hefyd yn ein partneriaeth gyda Chyngor Casnewydd i ariannu swydd ieuencid. Braf nodi hefyd partneriaeth rhwng yr Urdd, Cyngor Wrecsam a'r Fenter leol i ariannu swyddog ieuencid i weithio oddi fewn y sir.

Eleni gwelwyd Rimbojam yn esblygu o'r Jamboris sydd wedi bod yn graidd

i weithgareddau cynradd yr Urdd ers ugain mlynedd. Trwy bartneriaeth â Youth Music a Menter Môn lansiwyd y prosiect yn Venue Cymru, Llandudno, yng nghwmni dros 3,000 o aelodau cynradd yr Urdd yng ngogledd Cymru.

Am y tro cyntaf lluniwyd Neges Heddwch ac Ewyllys Da Urdd Gobaith Cymru ar y cyd rhwng adran dysgwyr ac adran iaith gyntaf - Ysgolion Plas Mawr a Fitzalan yng Nghaerdydd. Mae'r Neges, ar y thema Newid Hinsawdd, ar y we mewn 36 iaith, gan gynnwys ieithoedd lleiafrifol.

Mae dros 595 o bobl ifanc 14-19 oed wedi cofrestru gyda chynllun Gwirfoddolwyr y Mileniwm. Mae'r cynllun yn gyfle gwych i achredu'r gwaith arbennig mae pobl ifanc yn ei gyflawni yn wirfoddol ac mae 253 tystysgrif wedi eu cyflwyno eisoes.

Cafodd Eisteddfod Gynradd Rhanbarth Ceredigion ei gwe darlledu mewn partneriaeth rhwng yr Urdd a Phrifysgol Llambod dan nawdd y cynllun *Widening Access*. Bu cyfle i 16 o bobl ifanc rhwng 16 a 18 oed gael hyfforddiant cyfryngol am ddiwrnod ym meysydd camera, sain, cynhyrchu, cyfarwyddo ac ati.

Mae'r teithiau tramor mor boblogaidd ag erioed gyda 1,680 wedi ymuno ar deithiau i Ffrainc, Awstria, Catalonia, Patagonia a Sweden.

Dyfrig Morgan

Cyfarwyddwr Talaiith y De
02920 635680
dyfrig@urdd.org

Chwaraeon

Cynhaliwyd Cystadlaethau Rhanbarthol a Gwyliau Chwaraeon Cenedlaethol yng Nghaerdydd, Abertawe, Bangor, Aberystwyth a Llanelli, gyda thros 40,000 o aelodau'r Urdd yn cystadlu yn y cystadlaethau chwaraeon.

Daeth 150 o dimau i gystadlu yn yr ŵyl Rygbi Genedlaethol yn Llanelli, a daeth 1,800 o ferched ifanc mewn 140 o dimau i gystadlu yn y Gystadleuaeth Bêl-rwyd Genedlaethol yng Nghaerdydd.

Sefydlwyd Adran Chwaraeon annibynnol gyda strwythur newydd a swyddogion chwaraeon yn Eryri, Caerdydd, Rhondda Cynon Taf, Ceredigion a Phen-y-bont.

Cynhaliwyd cystadleuaeth griced newydd 50/50 yn llwyddiannus iawn - gyda'r rownd derfynol yn cael ei chynnal ar ddiwrnod cyntaf cyfres Y Llundw yng Nghaerdydd.

Derbyniodd dros 1,000 o staff a gwirfoddolwyr hyfforddiant chwaraeon.

Mae'r Adran Chwaraeon wedi cynnig hyfforddiant yn y canlynol - pêl-droed, rygbi, golff, pêl-rwyd,awns, gymnasteg, tennis, hoci, arweinyddion chwaraeon 1,2,3, a thystysgrif Diwrnod Chwaraeon.

Llwyddodd tîm yr Urdd i ennill Cystadleuaeth Rygbi Saith Bob Ochr Dubai.

Bu'r Adran Chwaraeon yn cynnal sesiynau hyfforddi yng Ngŵyl Smithsonian Washington.

Gary Lewis
Cyfarwyddwr Adran Chwaraeon
02920 635686
gary@urdd.org

urdd.org

Leisure, Educational and Arts Activities

49,950 members were given the opportunity to take part in a variety of activities and competitions.

An agreement was reached to work in partnership with the Assembly's Youth Division on a project, partly funded by the European Social Fund, entitled *Llwybrau i'r Brig* (Routes to the Summit). 16 new members of staff will work in 15 local authorities in Wales within the Convergence areas. They will offer opportunities and accreditations to members aged 11-19 years of age.

A joint project with St Fagans: National History Museum was funded by the Olympic Games endowment fund. Over 4,000 members of primary school age took part in two days of Urdd activities, and enjoyed the usual attractions of St Fagans.

24 Urdd members travelled to Patagonia to develop the Welsh language among young people in the Welsh colony.

The Big Lottery Fund has funded a three year youth work project in Merthyr Tydfil where young people aged 11-19 benefit from development opportunities and activities in the area. There was also continuation of our partnership with Newport Council to fund a youth post. It is also worth noting the partnership between the Urdd, Wrexham Council and the local Menter Iaith to fund a youth officer to work within the county.

This year saw Rimbojam evolving from the Jamborees that have been central to the Urdd's primary school activities for

twenty years. By means of a partnership between Youth Music and Menter Môn, the project was launched at Venue Cymru, Llandudno, in the company of over 3,000 Urdd members from North Wales.

For the first time the Urdd Gobaith Cymru Peace and Goodwill Message was created jointly by first language and learners' Adrannau - Plas Mawr and Fitzalan Schools in Cardiff. The Message, on the theme of Climate Change, is on the internet in 36 languages, including minority languages.

Over 595 young people aged 14-19 have registered with The Millennium Volunteers scheme. The scheme is an excellent opportunity to accredit the exemplary work young people achieve voluntarily and 253 certificates have been presented.

The Ceredigion Regional Primary Eisteddfod was broadcast on the web in partnership between the Urdd and Lampeter University under the auspices of the *Widening Access* scheme. There was an opportunity for 16 young people between 16-18 years of age to gain media training for a day in the fields of camera work, audio, production, directing etc.

The visits abroad are as popular as ever with 1,680 having travelled to France, Austria, Catalonia, Patagonia and Sweden.

Dyfrig Morgan
Director of South Wales Region
02920 635680
dyfrig@urdd.org

Sports

Regional competitions and National Sports Festivals were held in Cardiff, Swansea, Bangor, Aberystwyth and Llanelli, with over 40,000 Urdd members competing in the sports competitions.

150 teams competed in the National Rugby Festival in Llanelli and 1,800 girls in 140 teams competed in the National Netball Competition in Cardiff.

An independent Sports Department was established with a new structure and Sports Officers in Eryri, Cardiff, Rhondda Cynon Taf, Ceredigion and Bridgend.

A new 50/50 cricket competition was very successful – with the final round held on the first day of the Ashes series in Cardiff.

Over 1,000 staff and volunteers received sports training.

The Sports Department offered training in the following – football, rugby, golf, netball, dance, gymnastics, tennis, hockey, 1,2,3 sports leaders, and Sports Day certificate.

The Urdd team won the Dubai Seven a Side Rugby Competition.

The Sports Department held training sessions at the Smithsonian Festival in Washington USA.

Gary Lewis
Director of Sports
02920 635686
gary@urdd.org

urdd.org

Ffynonellau Incwm Allanol

Rydym yn ymdrechu i sicrhau cefnogaeth ariannol i waith yr Urdd o bob math o ffynonellau. Heb y gefnogaeth hon ni fyddai modd i ni gynnig yr amrediad o brofiadau sy'n cael eu disgrifio yn yr adolygiad hwn.

Cynigwyd y grantiau canlynol:

Bwrdd yr Iaith Gymraeg	£663,754
Llywodraeth Cynulliad Cymru (Grant Ieuentid)	£75,726
Cyngor Llyfrau Cymru	£28,909
Cyngor Chwaraeon Cymru	£20,000
Cyngor Ceredigion (Canolfan Ferlota Llangrannog)	£134,000
Mantell Gwynedd (Glan-Ilyn)	£10,000
Cyngor Gwynedd (Glan-Ilyn)	£15,000
Cyngor Celfyddydau Cymru (Eisteddfod 2008)	£22,500
WEFO Interreg IIIA	£21,722
Asiantaeth yr Amgylchedd/CGGC	£32,292
Cronfa Dreftadaeth y Loteri (Llangrannog)	£21,230

Awdurdodau Lleol

Powys	£8,177
Ceredigion	£8,692
Sir Benfro	£7,750
Rhondda Cynon Taf	£5,000
Caerffili	£10,000
Merthyr Tudful	£20,000
Casnewydd	£25,000
Môn	£18,960
Gwynedd	£31,940
Conwy	£17,050
Dinbych	£5,000
Wrecsam	£4,520

Llywodraeth Cynulliad Cymru – Eisteddfod 2009	£150,000
Cymdeithas Llywodraeth Leol Cymru – Eisteddfod 2009	£150,000

Noddwyr

Rydym yn chwilio yn barhaus am noddwyr newydd, sy'n gallu ein cefnogi drwy gymorth ymarferol neu ariannol. Mae'r buddiannau y gallwn eu cynnig yn cynnwys sylw yn Eisteddfod yr Urdd a brandio ar ddeunyddiau amrywiol.

Diolchwn i'r noddwyr a gefnogodd Eisteddfod yr Urdd. Cafwyd **£168,500** o nawdd (i gynnwys nawdd mewn da) tuag at Eisteddfod Genedlaethol yr Urdd 2009 gan y canlynol:

Cynulliad Cenedlaethol Cymru, Yr Asiantaeth Sgiliau Sylfaenol, HSBC, Bwrdd yr Iaith Gymraeg, Gravells, Castell Howell, Cwmni Ynni Gwynt Cymru, Prifysgol Aberystwyth,

Prif Gymynroddion

Emrys Lloyd Edwards, Wrecsam	£13,730
James Thomas, Aberteifi	£16,718
Gwen Dorothy Robson, Corwen (balans)	£8,266
Emyr Currie-Jones, Caerdydd	£2,000
Winnie Jane-Hughes, Y Bala	£30,912
William Jones Parry, Caerdybi	£5,000
John Williams, Rhoose Vale (balans)	£32,858

Cefnogaeth at Brosiectau Penodol

Cyngor Gweithredu Gwirfoddol Cymru – dros 2 flynedd (Cynllun Gwirfoddolwyr y Mileniwm)	£55,440
Cyngor Celfyddydau Cymru – dros 3 mlynedd (Theatr Ieuencid yr Urdd)	£75,000
Ymddiriedolaeth William Park Jones – dros 2 flynedd (Theatr Ieuencid yr Urdd)	£15,000
YMAS (Youth Music)	£8,000
Cyngor Conwy (Prosiect Bocswn)	£6,000
Magnox (Noddi Gweithgareddau Ynys Môn)	£5,000
Prosiectau Culture Step Arts & Business Cymru	
— Prosiect agor Garej Gravells a Gweithdy Celf Ysgol Mount Stuart	£10,000
— Prosiect Rimbojam gyda Chwmni Ynni Gwynt Cymru	£6,212
— Cynllun Bang! gyda Cardiff Waterside	£5,150

Principality, Co-Operative, Post Brenhinol, UCAC, BT, Telesgop, Coleg Prifysgol y Drindod, Cwmni Gyrfa Cymru, Western Power, Boomerang, Hybu Cig Cymru, Strata Matrix, Prifysgol Morgannwg, Cardiff Waterside, IKEA, In the Dark Productions, Odeon, Jones a Whitehead, RES Ymddiriedolaeth Ifor ac Aeres Evans, Ymddiriedolaeth Jane Hodge, Ymddiriedolaeth Pantyfedwen.

Noddodd y Post Brenhinol gystadleuaeth Ysgrifennu Llythyr yn y cylchgrawn Cip eleni. Cefnogodd WRW, Stenaline, Prifysgol Aberystwyth, Hybu Cig Cymru a'r Shop Rugby weithgareddau chwaraeon yr Urdd.

Datganiadau

Datganiad yr Archwilwyr i Ymddiriedolwyr Urdd Gobaith Cymru

Yr ydym wedi arholi'r crynodeb ariannol ar y dudalen yma.

Cyfrifoldebau priodol ymddiriedolwyr ac archwilwyr

Yr ydych chi fel ymddiriedolwyr yn gyfrifol am barato'r crynodeb ariannol. Yr ydym wedi cytuno i adrodd i chi ein barn ar gysondeb y crynodeb ariannol gyda'r cyfrifon statudol llawn, a arwyddwyd ar 30 Medi 2009.

Sail ein barn

Yr ydym wedi gwneud y gwaith hynny yr ydym yn ei ystyried yn addas i sefydlu a ydy'r crynodeb ariannol yn gyson gyda'r datganiadau ariannol pan baratowyd y rhain oddi wrthynt.

Ein barn

Yn ein barn mae'r crynodeb ariannol yn gyson gyda'r datganiadau ariannol llawn am y flwyddyn yn diweddu 31 Mawrth 2009.

Adroddiad yr Ymddiriedolwyr

Mae'r cyfrifon uchod yn grynodeb o wybodaeth a dynnwyd oddi wrth y datganiadau ariannol llawn.

Cymeradwywyd y datganiadau ariannol llawn gan Fwrdd yr Ymddiriedolwyr ar 30 Medi 2009 ac maent wedi'u hanfon i'r Tŷ Cwmniau ac i'r Comisiwn Elusennau. Archwiliwyd y cyfrifon gan Patterson, Jones & Evans a rhoddwyd adroddiad diamed arnynt.

Mae'n bosib nad yw'r crynodeb ariannol yn rhoi gwybodaeth ddigonol i roi dealltwriaeth lawn ar faterion ariannol yr elusen. Felly, am wybodaeth bellach, dylid ymgynghori â'r cyfrifon statudol llawn; Adroddiad yr Archwilwyr ar y cyfrifon hynny, ac Adroddiad Blynnyddol yr Ymddiriedolwyr. Ceir copiau o'r rhain oddi wrth y cwmni.

Llofnodwyd ar ran
Bwrdd y Cyfarwyddwyr

Patterson Jones & Evans

Patterson, Jones & Evans
Archwilwyr Cofrestredig,
Llanbedr Pont Steffan

Cwmni Urdd Gobaith Cymru Cyf
Mantolen 31 Mawrth 2009

Urdd Gobaith Cymru Company Limited
Balance Sheet 31 March 2009

	2009 / £	2008 / £
Asedion Sefydlog	Fixed Assets	
Eiddo sylweddol	Tangible assets	7,957,378
Buddsoddiad	Investments	1,013,112
		8,970,490
Asedion Cyfredol	Current Assets	
Stoc	Stock	18,912
Dyledwyr	Debtors	530,396
Arian yn y banc ac mewn llaw	Cash at bank and in hand	807,509
		1,356,817
Credydwyr	Creditors	
Symiau sy'n ddyledus o fewn blwyddyn	Amounts falling due within a year	(1,139,744)
Rhwymedigaethau cyfredol net	Net current liabilities	217,073
Asedion llai rhwymedigaethau cyfredol	Total assets less current liabilities	9,187,563
Symiau sy'n ddyledus ar ôl blwyddyn	Amounts falling due after a year	(1,108,609)
		8,078,954
Cronfeydd	Reserves	
Cronfeydd cyfng	Restricted funds	2,123,109
Cyfrif incwm a thraul	Income and expenditure	5,628,749
Cronfa ail-brisio buddsoddiad	Investment revaluation reserve	209,867
Cronfeydd gwaddol	Endowment funds	117,229
		8,137,328
Cronfeydd	Cronfeydd	8,078,954
		8,137,328

Canlyniad y flwyddyn
Urdd Gobaith Cymru

Mae'r cyfanswm incwm yn cynnwys £7,197,553 o gronfeydd rhydd, £311,392 o gronfeydd clwm a £4,371 o gronfeydd gwaddol. Mae'r cynnydd net am y flwyddyn ar ôl trosglwyddiadau rhwng cronfeydd o £167,250 yn cynnwys gweddill o £429,669 ar gronfeydd rhydd, lleihad net o £41,714 o gronfeydd cyfng a lleihad net o £8,620 ar gronfeydd gwaddol.

Outcome for the year
Urdd Gobaith Cymru

The total income includes £7,197,553 of unrestricted funds, £311,392 of restricted funds and £4,371 of endowment funds. The net increase for the year after transfers between reserves is £167,250 including a net increase of £429,669 on unrestricted funds, net deficit of £41,714 on restricted funds and a net deficit of £8,620 on endowment funds.

	2009 / £	2008 / £
Mewn lif net o adnoddau am y flwyddyn	In/(Out) net flow of resources for the year	379,335
Gweddill ar werthu buddsoddiad	Loss sale of investments	337
		379,672
Cynnydd/(Lleihad) ar ail-brisio buddsoddiad – heb eu realeiddio	(Reduction)/Increase on revaluation of investments – unrealised	(438,046)
Amhariad ar asedion sefydlog	Impairment on fixed assets	—
Cynnydd net mewn cronfeydd	Increase net in reserves	(58,374)
		162,253
Cronfeydd ar 1 Ebrill 2008	Reserves on 1 April 2008	8,137,328
Cronfeydd ar 31 Mawrth 2009	Reserves on 31 March 2009	8,078,954
		8,137,328

Incwm a Gwariant
2008 – 2009

Income & Expenditure
2008 – 2009

		%	£
1 Llangrannog a Phentre Ifan	1 Llangrannog a Phentre Ifan	28	2,063,375
2 Glan-llyn	2 Glan-llyn	14	1,067,166
3 Caerdydd	3 Caerdydd	7	561,252
4 Incwm o fuddsoddiad	4 Investments income	1	63,665
5 Eisteddfod 2008 (gan gynnwys grantiau)	5 2008 Eisteddfod (including relevant grants)	22	1,641,253
6 Cylchgronau	6 Magazines	1	76,406
7 Aelodaeth	7 Membership	4	299,096
8 Rhoddion a chymynroddion	8 Gifts and bequests	3	239,079
9 Amrywiol	9 Other	4	268,272
10 Grantiau (gan gynnwys Bwrdd yr Iaith Gymraeg)	10 Grants (including the Welsh Language Board)	14	1,080,087
11 Grantiau tuag at wariant cyfalaf	11 Grants towards capital expenditure	2	153,665

Cyfanswm Incwm

Total Income

100 7,513,316

1 Llangrannog a Phentre Ifan	1 Llangrannog a Phentre Ifan	26	1,840,589
2 Glan-llyn	2 Glan-llyn	16	1,152,272
3 Caerdydd	3 Caerdydd	8	584,077
4 Costau datblygu'r maes a rhanbarth	4 Regional activity network development	19	1,355,829
5 Eisteddfod	5 Eisteddfod	26	1,846,236
6 Cylchgronau	6 Magazines	2	117,943
7 Trefn lywodraethol	7 Governance costs	1	96,188
8 Costau codi arian a chyhoeddusrwydd	8 Fundraising and publicity costs	0	30,216
9 Dibrisiant	9 Depreciation	2	110,631

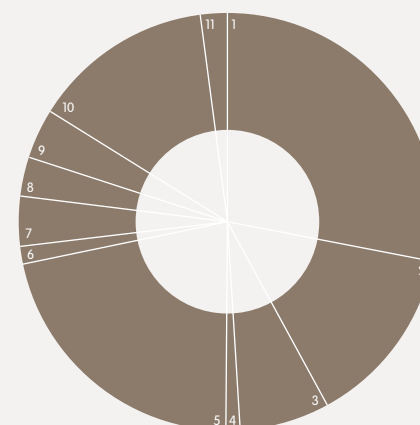
Cyfanswm Gwariant

Total Expenditure

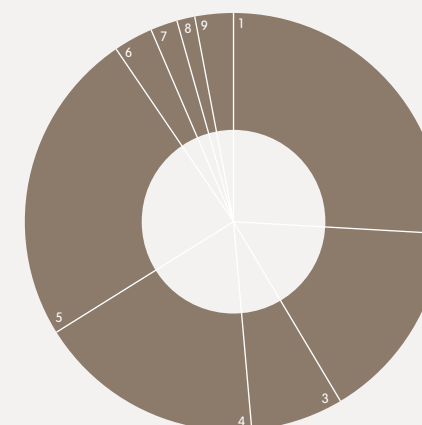
100 7,133,981

Dosrannwyd costau cefnogi dros y gweithgareddau elusennol ar sail y ganran incwm a dderbyniwyd. Support costs are distributed over the charitable activities pro rata to income received.

Incwm
Income

Gwariant
Expenditure

External Funding Sources

Urdd Gobaith Cymru proactively seeks financial support from a variety of sources to support its work. Without this support we would be unable to offer the range of experiences that are described in the review.

The following grants were offered

Welsh Language Board	£663,754
Welsh Assembly Government (Youth Grant)	£75,726
Welsh Books Council	£28,909
Sports Council for Wales	£20,000
Ceredigion County Council (Llangrannog Equestrian Centre)	£134,000
Mantell Gwynedd (Glan-Ilyn)	£10,000
Gwynedd Council (Glan-Ilyn)	£15,000
Arts Council of Wales (2008 Eisteddfod)	£22,500
WEFO Interreg IIIA	£21,722
Environment Agency	£32,292
Lottery Heritage Fund (Llangrannog)	£21,230

Local Authorities

Powys	£8,177
Ceredigion	£8,692
Pembrokeshire	£7,750
Rhondda Cynon Taf	£5,000
Caerphilly	£10,000
Methyr Tydful	£20,000
Newport	£25,000
Anglesey	£18,960
Gwynedd	£31,940
Conwy	£17,050
Denbigh	£5,000
Wrexham	£4,520

Welsh Assembly Government – 2009 Eisteddfod	£150,000
Welsh Local Government Association – 2009 Eisteddfod	£150,000

Sponsors

We are constantly seeking new sponsors who can support our work financially and in a practical manner. In return we can offer publicity at the Urdd Eisteddfod and branding on various materials.

We are grateful to the sponsors who supported the Urdd Eisteddfod. **£168,500** was given in sponsorship for the Urdd National Eisteddfod 2009 by the following:

Welsh Assembly Government, Basic Skills Agency, HSBC, Welsh Language Board, Gravells, Castell Howell, Windpower Wales, Aberystwyth University, Principality,

Co-Operative, Royal Mail, UCAC, BT, Telesgop, Trinity University College, Careers Wales, Western Power, Boomerang, Meat Promotion Wales, Strata Matrix, Glamorgan University, Cardiff Waterside, IKEA, In the Dark Productions, Odeon, Jones & Whitehead, RES Ifor & Aeres Evans Trust, Jane Hodge Trust, Pantyfedwen Trust

The Royal Mail sponsored the letter writing competition in the **Cip** magazine this year. WRW, Stenaline, Aberystwyth University, Meat Promotion Wales and Shop Rugby supported the Urdd's sports events.

Significant Bequests

Emrys Lloyd Edwards, Wrexham	£13,730
James Thomas, Cardigan	£16,718
Gwen Dorothy Robson, Corwen (balance)	£8,266
Emyr Currie-Jones, Cardiff	£2,000
Winnie Jane Hughes, Y Bala	£30,912
William Jones Parry, Holyhead	£5,000
John Williams, Rhoose Vale (balance)	£32,858

Support for Specific Projects

WCVA – 2 years (Millennium Volunteers)	£55,440
Arts Council of Wales – 3 years (Urdd Youth Theatre)	£75,000
William Park Jones Trust – 2 years (Urdd Youth Theatre)	£15,000
YMAS (Youth Music)	£8,000
Conwy Council (Bocswn Project)	£6,000
Magnox (Sponsorship for Urdd events in Anglesey)	£5,000
Culture Step Arts & Business Cymru Projects	
— Gravells Garage official opening and Arts Project at Mount Stuart School	£10,000
— Rimbojam with Windpower Wales	£6,212
— Bang! with Cardiff Waterside	£5,150

Statements

Auditors' Statement to the Urdd Gobaith Cymru Directorate

We have examined the financial summary on this page.

Appropriate Responsibilities for directors and auditors

You, the directors, are responsible for preparing the financial summary. We have agreed to express to you our opinion on the consistency of the financial summary with the full statutory accounts, which were signed on 30 September 2009.

The Basis of our Opinion

We have done the work which we consider appropriate to establish whether the financial summary is consistent with the financial statements when these were prepared from them.

Our Opinion

In our opinion the financial summary is consistent with the full financial statements for the year ending 31 March 2009.

Patterson Jones & Evans

Patterson, Jones & Evans
Registered Auditors, Lampeter

Directors' Report

The accounts above are a summary of information abstracted from the full financial statements.

The full financial statements were approved by the Board of Directors on 30 September 2009 and they have been sent to Companies House and the Charities Commission. The accounts were audited by Patterson, Jones & Evans and were given an unconditional report.

It is possible that the financial summary does not provide sufficient information to give a full understanding of the charity's financial affairs. For further information, therefore the full statutory accounts, the Auditors' report on those accounts and the Trustees Annual Report need to be consulted. Copies of these can be obtained from the company.

URD

Signed on Behalf of the Board of Directors

Adran Eisteddfod a'r Celfyddydau

Gyda llwyddiant Eisteddfod Canolfan Mileniwm Cymru yn 2005 penderfynodd yr Urdd ail ymweld â'r Ganolfan ar gyfer Eisteddfod Bae Caerdydd 2009. Ac ar ôl trafodaethau lu gyda degau o sefydliadau, asiantaethau, mudiadau a chymdeithasau, fe lwyddwyd i drawsnewid y Bae a chynhaliwyd Eisteddfod i'w chofio.

Meddiannwyd y Bae yn gyfan gwbl - pa fudiad ieuencid arall a fyddai'n medru meddiannu un o dai opera gorau'r byd heb sôn am Senedd-dŷ'r genedl am wythnos gyfan er mwyn cynnal gŵyl gelfyddydol, ddiwylliannol?

Denwyd hyd at 100,000 o ymwelwyr yn ystod yr wythnos a bu dros 40,000 o aelodau'r Urdd yn cystadlu yn yr Eisteddfodau Cylch a Sir trwy Gymru gyfan a thu hwnt, gan gynnwys Singapore!

Aled Siôn

Cyfarwyddwr yr Eisteddfod
a'r Celfyddydau

01678 541014
Eisteddfod@urdd.org
urdd.org/eisteddfod

Cafwyd perfformiadau gwefreiddiol gyda'r hwyr gan gychwyn gyda noson cyn enillwyr Ysgoloriaeth Bryn Terfel Urdd Gobaith Cymru, Daniel Evans a Bryn ei hun, ac yna ffrwyth llafur cynllun tair blynedd Cwmni Theatr Ieuencid yr Urdd yn perfformio sioe gerdd newydd sbon *Ffawd*.

Cafwyd gwledd o gystadlu trwy gydol yr wythnos ac roedd aelodau'r Urdd yn ddigon cartrefol ar lwyfan enwog Theatr Donald Gordon.

Enillwyd Ysgoloriaeth Bryn Terfel Urdd Gobaith Cymru 2008 gan Rhian Lois Evans o Bontrhydygroes ger Tregaron.

Ymlaen yn awr at Geredigion gan droi yn ôl at Eisteddfod draddodiadol ar gaeau ysbennydd eiddo'r Ymddiriedolaeth Genedlaethol yn Llanerchaeron. Bydd croeso arbennig yn eich aros yno.

Adran Gyfathrebu a Chylchgronau

Ymaelododd 49,950 âr Urdd eleni gyda 3,305 ohonynt dros 16 oed.

Bu cydweithio agos rhwng yr Urdd a Sain Ffagan: Amgueddfa Werin Cymru eleni, gydag arddangosfa ar waith yr Urdd yn Oriol 1 am dri mis dros yr haf.

Cynhaliwyd Hwyl yr Haf yn Sain Ffagan ym mis Gorffennaf, a chafodd dros 4,000 o blant cynradd ddiwrnod gwerth chweil yno yn mwynhau atyniadau'r safle a gweithgareddau gan yr Urdd.

Cafwyd sylw da i gynllun Triongl, cynllun arall ar y cyd â Sain Ffagan, gyda cherdd, darn o gelf a darn o gerddoriaeth yn cael eu creu mewn cadwyn gan aelodau uwchradd yr Urdd yn y tair talaith.

Yn Eisteddfod yr Urdd Bae Caerdydd roedd Fflat Mistar Urdd yn fwrlwm o hwyl a sbri gydol yr wythnos. Cafwyd presenoldeb bywiog gan yr Urdd yn y Sioe Amaethyddol a'r Eisteddfod Genedlaethol hefyd.

Siân Eleri Davies
Cyfarwyddwr Gyfathrebu

01970 613118
Sianeleri@urdd.org
urdd.org

Llwyddwyd i sicrhau sylw eang i weithgareddau'r Urdd yn y wasg a'r cyfryngau Cymreig, gyda'r Eisteddfod yng Nghaerdydd yn denu mwy o sylw ar y cyfryngau Saesneg nag arfer. Mae colofn reolaidd ym mhapur y *Cambrian News* yn rhoi sylw i Eisteddfod Ceredigion 2010 ers dechrau'r flwyddyn.

Mae safle Facebook gyda Mistar Urdd, ac mae bron i ddwy fil o ffrindiau ganddo, a'r rhif yn codi'n ddyddiol. Yn ogystal mae tudalennau Facebook gan Eisteddfod yr Urdd a rhai o ranbarthau'r Urdd.

Cyhoeddwyd deg rhifyn yr un o **Cip, Bore Da a iaw!**, ac mae'r cylchgronau yn cael eu darllen gan o leiaf 28,000 o blant a phobl ifanc dros Gymru benbaladr yn fisol.

Cyhoeddwyd rhifyn pen-blwydd arbennig o **Cip** ym mis Medi, a dosbarthwyd papur lapio Mistar Urdd yn anrheg gyda rhifynnau mis Rhagfyr.

Cyhoeddodd mudiad Comhluadar gylchgrawn newydd Gwyddelig i blant o'r enw *Splunc!*, ac mae'n cynnwys rhai o sêr **Bore Da** fel Celt y Ceiliog a Dei Diog.

Cyhoeddwyd mai Twm Morys ydi Bardd Pant Cymru 2009-2010.

The Eisteddfod and the Arts

Following the success of the 2005 Eisteddfod in the Millennium Centre, the Urdd returned to the Centre in Cardiff Bay for the 2009 Eisteddfod. Following lengthy discussions with a large number of institutions, agencies, organisations and societies, the Bay was transformed to host a very memorable Eisteddfod.

The Bay became an Eisteddfod 'maes' – what other youth organisation could take over one of the best opera houses in the world, let alone the nation's Senedd for an entire week to host an artistic and cultural festival?

Up to 100,000 visitors came to the Eisteddfod and over 40,000 Urdd members competed in the Local and County Eisteddfodau throughout Wales and beyond, including Singapore!

Aled Siôn
Director of the Eisteddfod and the Arts

01678 541014
Eisteddfod@urdd.org
urdd.org/eisteddfod

There were thrilling performances during the evenings, which kicked off with a celebration of past winners of the Bryn Terfel Urdd Gobaith Cymru Scholarship with special guests Daniel Evans and Bryn himself. This was followed by the culmination of a three year scheme by the Urdd Youth Theatre Company as they performed a brand new musical Ffawd.

The competitions were of a very high standard throughout the week with Urdd members completely at home on the world-famous stage of the Donald Gordon Theatre.

Rhian Lois Evans of Pontrhydygroes, near Tregaron won the Urdd Gobaith Cymru Bryn Terfel Scholarship 2008.

We return to the traditional-style Eisteddfod next year as we look to Ceredigion and the splendid fields owned by the National Trust in Llanerchaeron. A special welcome awaits you there.

Communications and Magazines

49,950 joined the Urdd this year, with 3,305 over 16 years of age.

There was close co-operation between the Urdd and St Fagans: The Welsh Folk Museum this year, with an exhibition of the Urdd's work in Oriol 1 for three months over the summer.

Hwyl yr Haf was held in St Fagans in July and over 4,000 primary school children had a great day out enjoying the attractions of the site and Urdd activities.

Triogyl, another joint scheme with St Fagans, received good publicity. Secondary school members of the Urdd in the three regions created a poem, a piece of art and a piece of music in succession.

Fflat Mistar Urdd was a hive of fun and activity throughout the Urdd National Eisteddfod in Cardiff Bay. The Urdd also secured a lively presence at The Royal Welsh Show and at the National Eisteddfod in Bala.

Siân Eleri Davies
Director of Communications

01970 613118
Sianeleri@urdd.org
urdd.org

Substantial publicity was secured for the Urdd's activities in the Welsh media, with the Eisteddfod in Cardiff attracting more attention from the English-language media than usual. A regular column in the *Cambrian News* newspaper has publicised the 2010 Eisteddfod in Ceredigion since the beginning of the year.

Mistar Urdd has a Facebook site with almost two thousand friends – rising daily. Also, the Urdd Eisteddfod and some of the Urdd regions have Facebook pages.

28,000 children and young people across Wales read **Cip**, **Bore Da** and **iaw!** each month with ten editions of each magazine published this year.

A special birthday issue of **Cip** was published in September, and Mistar Urdd wrapping paper was distributed as a gift with December issues.

The Comhluadar organisation published a new Gaelic magazine for children called *Splunc!*, which included stars from **Bore Da** such as Celt y Ceiliog and Dei Diog.

It was announced that Twm Morys was to be the Wales Children's Poet Laureate 2009-2010.

Gwersylloedd yr Urdd

Gwersyll yr Urdd Llangrannog

Daeth dros 20,000 i aros yn y Gwersyll.

Agorwyd y Ganolfan Ferlota newydd gan Elin Jones AC, y Gweinidog dros Faterion Gwledig. Roedd y cynllun yn bosib ar ôl derbyn cymorthdal o £134,000 o Gynllun Datblygu Cefn Gwlad trwy Gyngor Sir Ceredigion. Mae'r adnodd hwn, fel nifer o adnoddau eraill y Gwersyll, ar gael at ddefnydd y gymuned leol a thwrystiaid.

Enillodd y Gwersyll wobwr Busnes y Flwyddyn yng ngwobrau Busnes Ceredigion, ynghyd ag ennill gwobr yn y categori 'Amgylcheddol'.

Roedd y trosiant yn £2.2miliwn sef yr uchaf erioed. Mae'r Gwersyll yn chwarae rhan gynyddol bwysig o ran cyflogaeth, economi ac ansawdd bywyd y gymuned leol. Gan gyflogi bron i gant o staff ac oherwydd ein polisi o gefnogi busnesau lleol, amcangyfrifir fod y Gwersyll yn cyfrannu £2.5miliwn i'r economi leol.

Steffan Jenkins

Cyfarwyddwr Gwersyll yr Urdd Llangrannog

01239 652140
Llangrannog@urdd.org
urdd.org/llangrannog

Cyrhaeddwyd safon Buddsoddwyr Mewn Pobl unwaith eto.

Enillodd Adran Arlwyo'r Gwersyll nifer o wobrau gan gynnwys gwobr 'Curiad Calon Ceredigion'. Dyfernir y wobwr yma am ateb y meini prawf mewn Darparu Bwyd Iach, Safonau Uchel o Safbwynt Bodloni Cwsmeriaid a Rhagoriaeth o Safbwynt Glanweithdra. Enillodd yr adran hefyd Wobr Aur Opsiynau Iach Cymru Gyfan a ddyfernir am gynnig bwydlen iach i'r cwsmeriaid. Yn ychwanegol, cyrhaeddodd yr adran Safon Aur yng Ngwobr Glendid Bwyd Cymru a ddyfernir gan Asiantaeth Safonau Bwyd Cymru.

Mae Pentre Ifan yn ganolfan ddelfrydol i grwpiau bach o bob math fwynhau cyfnod mewn lle cyn hudolus yn Sir Benfro.

Gwersylloedd yr Urdd

Gwersyll yr Urdd Glan-Ilyn

Daeth dros 12,000 i aros yn y Gwersyll.

Cafwyd blwyddyn arall brysur a llwyddiannus yng Ngwersyll Glan-Ilyn, gyda'r incwm yn uwch nag erioed am y flwyddyn, a hyn mewn cyfnod o gyni economaidd.

Lansiwyd dau gynllun newydd yn swyddogol ym mis Gorffennaf gan Ieuan Wyn Jones AC, Dirprwy Brif Weinidog a Gweinidog Dros Economi a Thrafnidiaeth Cymru. Yn ystod y flwyddyn cwblhawyd gwaith adnewyddu ac uwchraddio sylweddol ar Floc Llety'r Berwyn. Roedd y gwaith yn cynnwys creu ystafell ymolchi i bob ystafell, parlwr i arweinwyr cyrsiau, caban sychu dillad a gosod 'pibellau haul' i gael golau naturiol i'r adeilad. Hefyd yn ystod y flwyddyn cwblhawyd y gwaith adnewyddu ar gwch y Brenin Arthur.

Huw Antur Edwards

Cyfarwyddwr Gwersyll yr Urdd Glan-Ilyn

01678 541000
Glan-Ilyn@urdd.org
urdd.org/glan-Ilyn

Gwnaed llawer o gysylltiadau newydd yn ystod y flwyddyn, a dechreuwyd gweithio mewn partneriaeth â Choleg Prifysgol Bangor trwy ddarparu modiwl Awyr Agored a thrwy gydweithio ar gwrs Lefel A Cymraeg. Hefyd dechreuwyd cydweithio â Choleg y Drindod, Caerfyrddin ar sawl agwedd o waith y Gwersyll.

Cafwyd cyfres o welliannau bychain eraill i'r Gwersyll – gwnaed gwaith ar y Neuadd Ymgynnull a'r offer disgo, ac fe wnaed gwelliannau i'r Neuadd Wen, sef ystafell chwaraeon y Gwersyll.

Cynhaliwyd cyfres o gyrsiau hyfforddiant i staff yr Adran Weithgareddau, gyda'r staff yn ennill cymwysterau ychwanegol mewn canwio, ceufadu a gyrru bysiau mini.

Gwelwyd cynnydd yn y nifer o ymweliadau dyddiol, gyda'r rhain yn cynnwys dyddiau Adeiladu Tim i gwmnïau a mudiadau, a dyddiau o flasau gweithgareddau o bob math fel rhan o Gynllun Chwarae Cronfa Cymorth Plant a Phobl Ifanc Gwynedd.

Gwersylloedd yr Urdd

Gwersyll yr Urdd Caerdydd

Bu dros 15,000 yng Ngwersyll Caerdydd yn gwneud gweithgareddau dros y flwyddyn gan gynnwys bron i 10,000 o wersyllwyr yn cysgu yn y Gwersyll.

Gwelwyd cynnydd yn y rhai yn aros yn y Gwersyll am y bedwaredd flwyddyn yn olynol ers agor y ganolfan.

Mae'r Gwersyll hefyd yn gartref i Ffwrnais Awen, clwb perfformio wythnosol i gant o bobl ifanc a chlwb sy'n cael ei redeg ar y cyd gyda Menter Iaith Caerdydd. Bu Ffwrnais Awen yn perfformio yn Theatr y Weston yng Nghanolfan Mileniwm Cymru dair gwaith yn ystod wythnos yr Eisteddfod.

Mae Clwb Digidol y Gwersyll (i aelodau rhwng 14-18 oed) yn cyfarfod yn wythnosol ac yn cynhyrchu podlediadau a rhaglenni fideo. Mae cyfle i brofi ffrwyth eu llafur ar wefan y Gwersyll. Bu criw y Clwb Digidol hefyd yn brysur yn ystod wythnos yr Eisteddfod yn creu fideo dyddiol oedd yn cael ei ddarlledu ar y we.

Alun Owens

Cyfarwyddwr Gwersyll yr Urdd Caerdydd

02920 635678
Caerdydd@urdd.org
urdd.org/caerdydd

Bu cyrsiau Bang! yn llwyddiannus lle bu pobl ifanc o bob rhan o Gymru yn aros yn y Gwersyll am wythnos a pherfformio yng Nghanolfan Mileniwm Cymru ar derfyn y cwrs. Trefnwyd y cwrs ar y cyd gyda'r Academi, Cwmni Dawns Cenedlaethol Cymru, Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC, Opera Cenedlaethol Cymru, Cwmni Drama Hijinx a Chanolfan Mileniwm Cymru. Cafwyd nawdd gan gwmni Cardiff Waterside ac Arts & Business Cymru er mwyn sicrhau fod y cwrs yn gwbl gynhwysol.

Erbyn hyn mae Cerddorfa Genedlaethol Gymreig y BBC wedi ymgartrefu yng Nghanolfan y Mileniwm a byddwn yn cydweithio gyda'r gerddorfa i gynnig cyfleoedd newydd i ymwelwyr ifanc y Gwersyll.

Mae sefydlu'r Gwersyll wedi rhoi'r cyfle i filoedd o bobl ifanc Cymru ymweld â thrysorau'r genedl fel Stadiwm y Mileniwm, y Senedd, Sain Ffagan, Pwll Mawr ac atyniadau eraill y de ddwyrain.

Residential Centres

Gwersyll yr Urdd Llangrannog

Over 20,000 stayed at the Centre.

The new Equestrian Centre was opened by Elin Jones, AM, Minister for Rural Affairs. The scheme was made possible by a grant of £134,000 from the Rural Development Scheme through Ceredigion County Council. This resource, like a number of others at the Centre is available for use by the local community and tourists.

The Centre won the Business of the Year award in the Ceredigion Business Awards, and also won a prize in the 'Environmental' category.

The turnover reached an all-time high at £2.2million. The Centre plays an increasingly important role with regards employment, the economy and quality of life of the local community. It is estimated that the Centre contributes £2.5million to the local economy and

employs almost a hundred members of staff. The Centre also has a policy of supporting local businesses.

The Investors in People standard was reached, once again.

The Centre's Catering Department won a number of awards including the *Curiaid Calon Ceredigion* award. This award is given for attaining the criteria in Providing Healthy Food, High Standards in Customer Satisfaction and Excellence in Hygiene. The department also won the All Wales Healthy Options Gold Award, awarded for offering our customers a healthy menu. In addition, the department attained the Gold Standard in the Wales Food Hygiene Awards, awarded by the Wales Food Standards Agency.

Pentre Ifan is an ideal centre for small groups to enjoy a break in an idyllic part of Pembrokeshire.

Steffan Jenkins

Director Gwersyll yr Urdd Llangrannog

01239 652140
Llangrannog@urdd.org
urdd.org/llangrannog

Residential Centres

Gwersyll yr Urdd Glan-llyn

Over 12,000 stayed at the Centre.

It was another busy and successful year at Gwersyll Glan-llyn, with the income for the year reaching an all-time high, despite the economic recession.

Two new schemes were officially launched in July by Ieuan Wyn Jones AM, Deputy Prime Minister and Minister for the Economy and Transport in Wales. During the year, substantial work was completed to renovate and upgrade the Berwyn accommodation block. The work included creation of *en-suite* facilities in every room, a lounge for course leaders, a clothes drying room and installation of sun pipes to obtain natural lighting in the building. Also during the year, renovation of the Brenin Arthur boat was completed.

Many new contacts were established during the year, and a partnership with University College Bangor was

started, providing an Outdoor Pursuits module and working jointly on a Welsh A Level course. Glan-llyn also started working with Trinity College, Carmarthen on several aspects of the Residential Centre's work.

A series of other minor improvements were carried out to the Centre – on the Neuadd Ymgynnull and the disco equipment, as well as improvements to Neuadd Wen, the sports room at the Centre.

A number of courses were held for the Activities Department staff enabling them to gain extra qualifications in canoeing, kayaking and minibus driving competency skills.

The number of daily visits increased, including teambuilding days for companies and organisations and activity taster days as part of the Gwynedd Children and Young People Support Fund Play Scheme.

Huw Antur Edwards

Director Gwersyll yr Urdd Glan-llyn

01678 541000
Glan-llyn@urdd.org
urdd.org/glan-llyn

Residential Centres

Gwersyll yr Urdd Caerdydd

Over 15,000 visited Gwersyll yr Urdd Caerdydd to take part in activities over the year, including almost 10,000 who stayed at the Centre.

Since opening four years ago, the number of people having stayed at the Centre has increased year on year.

The Centre is also the home of Ffwrnais Awen, a weekly performance club for a hundred young people, which is run jointly with Menter Iaith Caerdydd. Ffwrnais Awen performed at the Wales Millennium Centre's Weston Theatre three times during Eisteddfod week.

The Centre's Digital Club (for members between 14-18 years of age) meets weekly and produces podcasts and video programmes which can be sampled on the Centre's website. The Digital Club group was also busy during Eisteddfod week, creating a daily video that was broadcast on the web.

Alun Owens

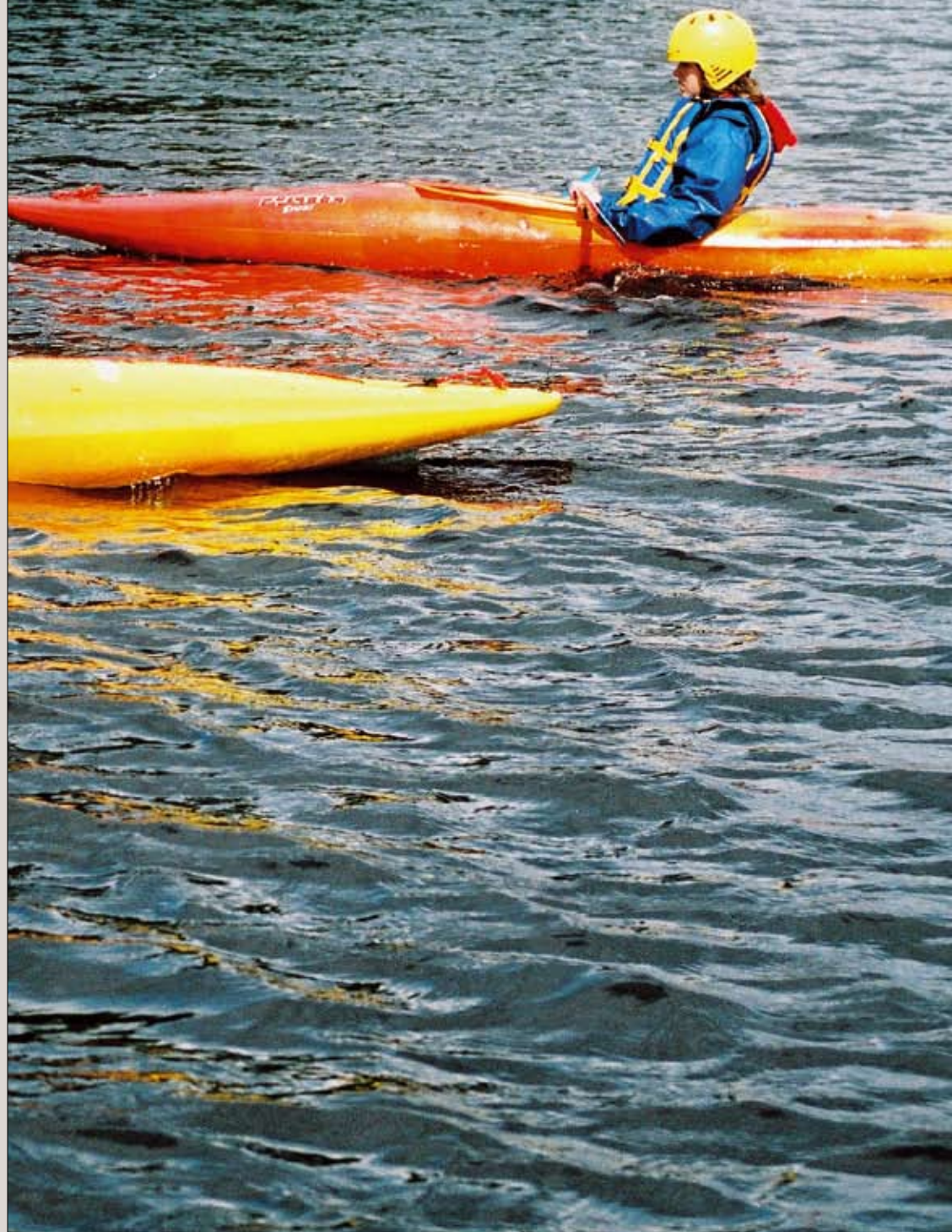
Director Gwersyll yr Urdd Caerdydd

02920 635678
Caerdydd@urdd.org
urdd.org/caerdydd

The Bang! courses proved successful – in which young people from all parts of Wales stayed at the Centre for a week and performed at the Wales Millennium Centre at the end of the course. The course was arranged in partnership with the Academy, the Welsh National Dance Company, the BBC Welsh National Orchestra, Welsh National Opera, the Hijinx Drama Company and the Wales Millennium Centre. Sponsorship received from Cardiff Waterside and Arts & Business Wales ensured the course was completely inclusive.

Recently, the BBC Welsh National Orchestra set up home at the Wales Millennium Centre, and Gwersyll yr Urdd Caerdydd will work with the orchestra to offer new opportunities for visitors.

Establishing Gwersyll yr Urdd Caerdydd has provided thousands of young people in Wales with an opportunity to visit the nation's treasures such as the Millennium Stadium, the Senedd, St Fagans, Big Pit and other attractions of the south east.

Swyddogion 2009

Eleni...

Llywydd
Sara Gwilym Thomas

49,950 wedi ymaelodi eleni

Is-lywyddion
Gareth Lloyd James
Delyth Vaughan

25% o holl blant 10 oed yng
Nghymru yn aelodau

1 o bob 3 o holl siaradwyr
Cymraeg rhwng 8-18 yn aelod

Cadeirydd
Carol Davies

215 o staff a throsiant
ariannol o £7.5 miliwn

Is-gadeirydd
Tudur Dylan Jones

28,000 o blant a phobl ifanc ledled
Cymru yn darllen y cylchgronau bob mis

Trysorydd
Rheon Tomos

700,000 o ymweliadau â'n gwefan

Ysgrifennydd
Andrea Parry

1,680 wedi bod ar deithiau tramor i
Ffrainc, Awstria, Catalonia a'r Iwerddon

Llywyddion Anrhydeddus
ac Ymddiriedolwyr
Prys Edwards
Wynne Melville Jones
Bob Roberts

96,000 o ymwelwyr i Eisteddfod
Genedlaethol Bae Caerdydd

40,000 yn cystadlu yn y rowndiau
lleol a rhanbarthol chwaraeon

Ymddiriedolwr
Rhiannon Lewis

80,000 yn cymryd rhan mewn
sesiynau blasu chwaraeon

Cyfreithiwr Mygedol
Aled Walters

1,000 o arweinyddion chwaraeon
newydd wedi eu hyfforddi

24,000 o aelodau yn mynychu
clybiau chwaraeon wythnosol

Argraffwyd yr Adroddiad Blyneddol hwn ar
bapur wedi ei ailgylchu. Cofiwch ei ailgylchu.

Officers 2009

President
Sara Gwilym Thomas

Vice-presidents
Gareth Lloyd James
Delyth Vaughan

Chair
Carol Davies

Deputy Chair
Tudur Dylan Jones

Treasurer
Rheon Tomos

Secretary
Andrea Parry

Honorary Presidents
and Trustees
Prys Edwards
Wynne Melville Jones
Bob Roberts

Trustee
Rhiannon Lewis

Honorary Solicitor
Aled Walters

This year...

49,950 enrolled this year

25% of all 10 year olds in
Wales are members

1 in 3 of all Welsh speakers
between 8-18 are members

215 members of staff and a
financial turnover of £7.5 million

28,000 children and young
people throughout Wales read
the magazines each month

700,000 hits on our website

1,680 have been on overseas visits to
France, Austria, Catalonia and Ireland

96,000 visited the Cardiff Bay
National Eisteddfod

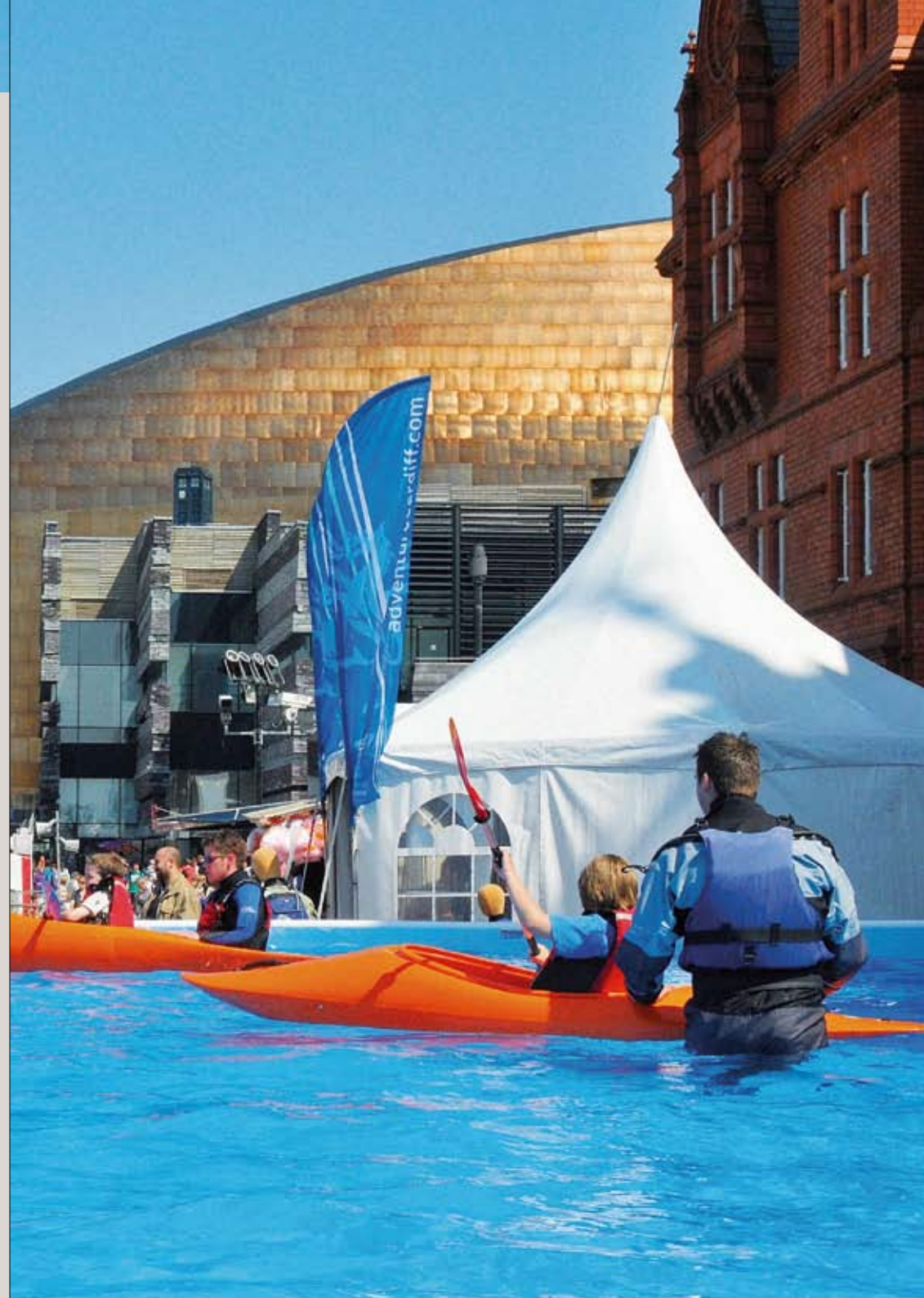
40,000 competed in the local
and county sports rounds

80,000 took part in sports taster sessions

1,000 new sports leaders were trained

24,000 attended weekly sports clubs

This Annual Report has been printed
on recycled paper. Please recycle after reading.

Urdd Gobaith Cymru

**Ffordd Llanbadarn
Aberystwyth
Ceredigion
SY23 1EY**

**01970 613100
urdd@urdd.org
urdd.org**

**dylunio/design
elfen.co.uk**

**ffotograffiaeth/photography
dewijones.co.uk
Ian Dixon**

**Rhif Elusen:524481
Rhif Cwmni:263310**